

Hva er lindrende behandling?

- bedre livskvalitet for deg og din familie

Seksjon for lindrende behandling (SLB),
Oslo universitetssykehus

HVA ER LINDRENDE BEHANDLING?

Når kreft ikke kan helbredes, finnes det mange behandlingsmuligheter som kan bremse sykdommen eller lindre plagsomme symptomer. Pasienter som lever med uhelbredelig kreft, og deres pårørende vil ofte møte utfordringer av sosial eller psykisk art. Lindrende behandling omfatter ulike former for behandling og tiltak hvor målsettingen er best mulig livskvalitet for pasienten og hans /hennes pårørende.

De aller fleste kreftpasienter vil oppleve plagsomme symptomer, uavhengig av om sykdommen kan helbredes eller ikke. Spesielt frykter mange kreftpasienter at de skal få smerter, selv om moderne smertebehandling har svært god effekt. Symptomer som kvalme, slapphet og tretthet kan være en følge av sykdommen, behandlingen eller begge deler.

Lindrende behandling bør starte tidlig

Mange oppfatter lindrende behandling som kun aktuelt mot slutten av livet, men det er ikke tilfellet.

Verdens Helseorganisasjon anbefaler at lindrende behandling bør starte tidlig. Det bidrar til å opprettholde best mulig livskvalitet, lindre symptomer, fremme psykisk velvære og gjør det lettere å delta i aktiviteter som er av verdi for pasienten.

Variert behandlingstilbud

Lindrende behandling skal tilpasses pasientens og pårørendes ønsker. Tiltakene kan være cellegift, strålebehandling eller morfin og morfinlignende medisiner mot smerter. Lindrende behandling kan også være ernæringstiltak, fysioterapi eller samtaler med erfarne fagfolk om de utfordringer sykdommen kan medføre. Behandlingen forutsetter rutinemessig kartlegging av pasientens symptomer, og av hva pasienten og hans /hennes pårørende opplever som viktig.

Når kreftbehandlingen avsluttes

Når kreftsykdommen ikke lenger kan holdes i sjakk av kreftmedisiner, blir symptomlindring den viktigste delen av behandlingen. Hovedmålet blir da å lindre og forebygge symptomer slik at

pasienten kan leve et så normalt liv som mulig. Fokuset vil hele tiden være å sikre at pasienten og hans /hennes pårørende opprettholder best mulig livskvalitet.

De fleste sykehus i Norge har egne palliative team og enheter, som gir lindrende behandling. Leger og sykepleiere samarbeider med andre faggrupper, deriblant fysioterapeuter, sosionomer og prester, for å sikre at pasienten og pårørende får den hjelpen de trenger.

Lindrende behandling i hjemmet

Når pasienten utskrives fra sykehuset, kan det bli aktuelt å få hjelp i hjemmet. Fastlege, kreftsykepleier og hjemme-sykepleieren samarbeider for å tilrettelegge slik at pasienten og pårørende kan motta god behandling utenfor sykehuset. Dette samarbeidet skjer ofte i samråd med teamet på sykehuset.

Flere kommuner har også ansatt kreftkoordinator som har ansvar for at samarbeidet fungerer optimalt, slik at pasientens og familiens behov dekkes. Enkelte sykehjem har eget lindrende tilbud når det blir for krevende å bo hjemme.

Den vanskelige samtalen

Å se fremover kan være vanskelig når livsforlengende behandling ikke lenger har effekt. Hvis pasienten i tillegg har store plager, oppstår det ofte tvil og usikkerhet hos pasienten og pårørende om veien videre. Hva er best for pasienten? Og hva er best for pasientens pårørende? I en slik situasjon kan det være vanskelig å snakke om fremtiden og bestemme seg for hva man skal gjøre videre. Mange pasienter opplever det da som nyttig å bruke de palliative teamene, fordi de har god kompetanse og lang erfaring i å snakke om de vanskelige valgene som vi noen ganger blir nødt til å ta.

Behandling på Oslo universitetssykehus

Seksjon for lindrende behandling (SLB) er en enhet i Avdeling for kreftbehandling og har et klinisk tilbud til pasienter og pårørende på Radiumhospitalet og Ullevål sykehus. På Ullevål sykehus finnes en egen sengepost, mens Radiumhospitalet har øremerkede senger. Begge steder finnes palliative team som kan tilse pasienter innlagt på andre sengeposter. Både Radiumhospitalet og Ullevål sykehus tar imot pasienter til polikliniske konsultasjoner hos spesialister i lindrende behandling.

Vil du vite mer om lindrende behandling?

Palliasjon.no

Kompetansesenter for lindrende behandling

Kreftlex.no

Illustrert oppslagsverk om kreft

Helsebiblioteket.no

Fagprosedyrer, oppslagsverk, databaser og tidsskrifter

Kreftforeningen.no

Bruker- og interesseorganisasjon

Helsedirektoratet.no

Retningslinjer for palliasjon til barn og unge

Helsenorge.no

Norges offentlige helseportal

Seksjon for lindrende behandling (SLB)

Avdeling for kreftbehandling

Oslo universitetssykehus

Besøksadresse: Kirkeveien 166, Ullevål sykehus, Bygg 11

Postadresse: Postboks 4956 Nydalen, 0424 Oslo

E-post: kslb@ous-hf.no

Foto: Shutterstock.com

Trykk: Byråservice AS

Layout: Cathrine Elshaug

www.oslo-universitetssykehus.no

Oslo universitetssykehus er lokalsykehus for deler av Oslos befolkning, regionssykehus for innbyggere i Helse Sør-Øst og har en rekke nasjonale funksjoner. Post til foretaksledelsen: Oslo universitetssykehus, Postboks 4950 Nydalen, 0424 Oslo.

Sentralbord: 02770